Ner 184. ROK 1841. SOBOTA 14 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Euzebiusza. Jutro W Niebowz. N. P. M.

Imiona Sławiańskie.
Dziś Dobrowój. Jutro Zesław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4''' 327	+ 12° 4	5''' 21	Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
12	2	3, 840	+ 14, 6	6, 39	Pn Zaodni słaby	Pochmurno	Deszcz Grzmot
	10	4, 895	+ 12, 9	4, 47	Zachodni średni	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 12 do dnia 13 Sierpnia.

Bońkowski Ignacy, Cukrowicz Marya, Fleming Eleonora, Kruszyński Antoni, Lisowska Rozalia ob., z Polski; — Riedel Jan, Różycka ob., Schuster Rozalia ob., Palet Rozalia ob., z Galicyi; — Mizerski Felix ob., Mizerski Kasper, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Laskowski Roch ob., Wysocka Marya, Czacki Wiktor ob., Czerny Karolina ob., do Polski; — Pieniążek obywatelka, Serwatowski Mikołaj ob., Łoniewski Jan ob., do Galicyi; — Berr Nathan, Brandt, do Pruss.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 23 *Lipca.* —

Dziś z rana zeszły się na placu Bastylli liczne deputacye rękodzielników, u stóp kolumny lipcowéj. Władze przedsięwzięły nadzwyczajne środki ostrożności, ale spokojność na chwilę nie była przerwaną.

W miejsce zmarłego pana Garnier Pages, wybranym został na deputowanego w Mons znany ze swoich republikańskich zdań adwokat Ledru Rollin.

Giełda 28 *lipca.* Giełda była dziś prawie pustą, ponieważ liczni spekulanci pod pozorem uroczystości lipcowych wyjechali na wieś. Ruchu nie było wcale i kursa pozostały niezmienione.

— *Dnia* 27 *Lipca.* —

Pamiętniki pani Laffarge są już pod prassą. W pierwszych arkuszach téj książki któreśmy mieli w rękach widać wiele elegancyi, sztuki i nadzwyczajnéj złośliwości. Pewno pani Laffarge nie jedno dobre imie dotknie śmiertelnym ciosem. Książka ta bezwątpienia mieć będzie niezmierny odbyt.

Constitutionnel ubolewa nad tém, że królowa Krystyna przez swoję protestacyą powiększyła i tak już liczne kłopoty rządu hiszpańskiego. Nie może ona nie wiedzieć, iż dokument ten nie będzie miał innego skutku, jak tylko ten, iż powiększy namiętności walczących miedzy sobą stronnictw, a to jeszcze w kraju który dość już miotany jest. wpływem zagranicznym. (G. W.)

— *Londyn* 28 *Lipca.* —

Wielu jest tego zdania, że nowy parlament musi zgromadzić się w dniu 19 sierpnia, ponieważ podług królewskiéj proklamacyi rozwią-

zania przeszłego parlamentu, wybory do nowego przed tym dniem powinny być ukończone. To jednak nie ma żadnego związku z zwołaniem izb, które może daleko później nastąpić. Po śmierci króla Wilhelma IV. w roku 1837 parlament został zwołany na dzień 17 lipca; tegoż samego wieczora nadzwyczajny dodatek do gazety dworskiéj, doniósł o rozwiązaniu. Wtedy postanowioném było, że nowy parlament ma się zebrać w dniu jedynastym września; ale w d. dwudziestym pierwszém sierpnia, to jest trzema tygodniami pierwéj, odbyło się posiedzenie tajnéj rady w zamku Windsor, na którém postanowiono odroczyć zagajenie parlamentu do 2 października, ale i ten *termin* nowem postanowieniem z dnia 20 września przedłużony znowu został do 15 listopada, w którym to dniu parlament zebrał się nakonice, ale zagajenie mową tronową odbyło się dopiero w dniu 20 listopada, ponieważ pierwéj musiano wybrać mówcę izby niższéj.

Jeden dziennik szkocki utrzymuje, że torysowie przy teraźniejszych wyborach dwa razy tyle wydali jak kiedykolwiek. Z klubu Carlton wyść miało przeszło 750,000 funtów st. (złp. 30,000,000).

Wiadomości z Venezueli sięgają do 8 czerwca, a z nowéj Grenady do 2 maja. W téj ostatniéj rzeczypospolitéj wojna domowa trwała jeszcze ciągle. Jenerał Mosquera pobił nieprzyjacielskiego dowódzcę Carmom w dniu 2 kwietnia pod Tuossa. Ostatni uszedł zaledwie z 300 ludźmi. W miejsce pana Marques, don Pedro Alantara Heran został mianowany prezydentem. Izba reprezentantów postanowiła zwołanie konwentu, w celu nadania krajowi nowéj konstytucyi, któraby sądowéj i wykonawczéj władzy większą moc nadała. W Venezuela było dość spokojnie, jednakże wyciągnięto kordon na granicy, dla obronienia się od napadów powstańców z Nowéj Grenady.

Naczelny inżynier wielkiéj zachodniéj kolei pan Bruzel założył się o 1000 funt. st. że lokomatywą zwaną *Orkan* pojedzie w dwóch godzinach z Londynu do Bristolu, to jest 120 mil angielskich.

Ludność Londynu podług ostatniego obliczenia miała się teraz powiększyć do 2 milionów.

Dzienniki zawierają obszerne szczegóły nieszczęśliwego uderzenia się barki *John* płynącéj z ładunkiem drzewa z Rygi do Bilbao i gdańskiéj barki *Prosperity* przeznaczonéj z New port do Szczecina z szynami do kolei żelaznych. Uratowani z téj ostatniéj barki, która zatonęła, dwaj majtkowie i sternik, zawiezionemi zostali do Dover. (G. W.)

— *Dnia* 30 *Lipca.* —

Jéj Królewska Mość w swojéj wycieczce do opactwa Woburn i Pansanger wszędzie przyjmowaną była przez lud z największym zapałem. W poniedziałek wieczorem, przybyła królowa z xięciem Albertem do opactwa Woburn, gdzie już znajdował się xiąże Wellington, Devonshire, xiężna Sutherland, xiąże i xiężna Leinster, hr. Grey, lord Melbourne, lord i lady Palmerston i inni goście zaproszeni przez xięcia Bedford na te królewskie odwiedziny. Królowa wkrótce po swojem przybyciu ukazała się z balkonu ludowi, który tłumnie zgromadził się przed pałacem xięcia a po jéj królewskiéj mości na głośne wywoływanie ludu, ukazali się także na balkonie, xiężna Bedford i xiąże Wellington, którego pogłoski mianują już przyszłym pierwszym ministrem, i także witani byli głośnemi okrzykami. Gospodarz naturalnie czynił wszystko co było w jego mocy, aby uprzyjemnić J. K. M. pobyt w jego pałacu. Po obiedzie odśpiewany został hymn: »*God bless the Royal pair*,« (Boże zbaw Królewską parę), ułożonym na nutę: »*God save the Queen*,« poczém nastąpił świetny nader fajerwerk i kilkadziesiąt balonów wzniosło się w powietrze. Wczoraj królewska para udała się z opactwa Woburn do Pansanger dla odwiedzenia hr. Cowper, a xiąże Wellington i inni goście xięcia Bedford wrócili do Londynu.

W środę konstytuenci Sir Roberta Peel w Tamworth dawali dla niego świetną ucztę, przy któréj baronet miał mowę objawiając swoję radość z powodu świetnego zwycięztwa konserwatystów w ostatnich wyborach, i napominając do nieustającéj gorliwości przy nowym spisie wyborców, aby to zwycięztwo jeszcze zaszczytniejszém było.

Kommodor Napier w mowie którą miał w tych dniach przy uczcie danéj dla niego i innych reprezentantów z Marylebone, wyraził swój żal z powodu że wigowscy ministrowie będą musieli opuścić ster rządu, ponieważ Anglia nigdy nie miała lepszéj administracyi jak za ich czasów.

Chociaż z początku uważano tu utworzenie związku handlowego między Belgią i Francyą, za chimeryczny projekt, jednakże teraz codzień zyskuje on więcéj wiary. Podług warunków traktatu który ma być zawartym, ma być zaprowadzonym zupełnie wolny ruch handlowy między obu narodami, a granice celne przeniesione być mają na granice Hollandyi i Niemiec.

Depesza telegraficzna z Marsylii donosi o nadejściu tam poczty indyjskiéj, z wiadomościa-

mi z Bombaj 19 czerwca, ale z treści ich tyle tylko wiemy, że Sir G. Bremer powrócił z Kalknty do Chin z znacznemi posiłkami wojskowemi, i że poczta ta nieprzywiozła wiadomości nowych z Kantonu, tak że już dwa miesiące niemamy wiadomości z tamtejszego teatru wojny.

Z New-York mamy wiadomości do 16 lipca, które jednak z Stanów Zjednoczonych nic ważnego nie donoszą. Sekretarz stanu Webster przesłał kongresowi żądane papiery względem zabrania okrętów amerykańskich podejrzanych o handel niewolników przez krążące okręta angielskie, i względem układów tyczących się w ogóle handlu niewolnikami. Na zapytanie kongresu czy ze strony wierzycieli europejskich nie dochodziły do rządu centralnego żądania o użycie dochodów z gruntów narodwych na zapłacenie długów pojedynczych stanów, prezydent udzielił kongresowi mnóstwo żądań w tym rodzaju, między innemi nawet od Rotschilda i Hope. Sekretarż stanu oświadczył na to, że ten wydział nie trudni się podobnemi sprawami.

Z New-York donoszą, że tamże w jednym tygodniu przybyło 4889 wychodźców, a mianowicie od 1 czerwca przeszło 9,000. Magistrat w New York posłał w przeszłym miesiącu do więzienia 306 osób, zupełnie pozbawionych utrzymania, jak włóczęgów.

Podług zeznania podróżnych, którzy z Peru przybyli do New-York, zdawało się niepodlegać wątpliwości, iż w skutku nowych rewolucyi które tam wybuchły, jenerał Santa Cruz wkrótce otrzymaa władzę w Lima.

Xiąże Albert założył onegdaj w obecności biskupa i lorda majora Londynu tudzież nader licznego zgromadzenia, kamień węgielny do nowego domu sierot w Wamtaed. Przeszło 4.000 dobroczynnych dam z Londynu, które obecnemi były przy uroczystości; złożyło zebrane przez siebie składki na korzyść nowego tego zakładu, które wynosiły 3,000 f. st. xiąże i przyszli opieknnowie zakładu złożyli także znaczne summy.

Tnnel pod Tamizą szybko zbliża się do końca. Czeluście, które mają tworzyć wnijście na północnym brzegu są już wykopane do należytéj głębokości. (G. W.)

— *Bruxella* 26 *Lipca.* —

Podług *Moniteur Belge*, wszystkie dochody państwa w pierwszym kwartale bieżącego roku wynosiły 33,135,435 fr. a w przeszłym roku w tym samym kwartale wynosiły tylko 31,248,178 fr., to jest o 1,887,257 fr. mniéj. (G. W.)

— *Madryt* 20 *Lipca.* —

Rejent rozkazał, że dnia 24 lipca, dzień urodzin królowéj Krystyny nie ma być zupełnue uroczyście obchodzony. Wieści o zmianie gabinetu, coraz mocniejszéj nabywają zasady. Mniemają, że teraźniejszy minister wojny i minister finansów ustąpią.

Dziś wieczór zaczęły się rozprawy w izbie deputowanych, o zaciągnięciu nowéj 60 milionów realów wynoszącéj pożyczki. Komissya w opinii swojéj co do téj pożyczki oświadczyła się za jéj ciągnięciem z procentem 6 % z warunkiem, żeby rząd w budżecie na rok 1842 zdał rachunek z ich użycia. Zapewniają, że rząd otrzymał z Barcellony zaspakajające wiadomości. Spokojność została przywróconą i pułk gwardyi z miasta ustąpił. (G. W.)

— *Dnia* 21 *Lipca.* —

Buntownicy w Alhucemas w téj chwili pokutują za swoją winę. W liście z Grenady 15 lipca czytamy: »Karogodni żołnierze z Alhucemas znajdują się w rękach rządu, umieszczono ich na pokładzie brygu *Heros* w porcie Malagi. Twierdza Alhucemas otrzymała silny garnizon, nieszczęśliwe rodziny, które tyle musiały, wycierpieć teraz są przynajmniéj uwolnionemi od niebezpieczeństwa śmierci na jakie były wystawionemi. Wczoraj złoczyńcy z Alhucemas przybyli do portu Malagi, natychmiast przeprowadzono ich na pokład brygu *Heros*. Tego samego jeszcze wieczora zwołany sąd wojenny rozpoczął sumaryczne śledztwo i dziś musiano rozstrzelać wielu przywódzców. Inne jeszcze przykłady przedstawione będą dla ustraszenia tych którzyby mieli pokusę naśladować tych zbrodniarzy. Moralności publicznéj i karności wojskowéj musi się stać zadość. Komisya wojskowa rozstrzygnęła, że głowy czterech głównych przywódzców buntu wystawione mają być na przestrogę w czterech punktach posiadłości hiszpańskich na północnym brzegu Afryki.

— *Dnia* 20 *Lipca.* —

Dowódzca hiszpańskiéj linii Gibraltaru baron Carondelet, wyjednał od komendanta tamtejszego wydanie uprowadzonego przez angielskich marynarzy z pod Algeciras statku hiszpańskiego. Anglicy utrzymują jednak, że okręt strażniczy hiszpański pierwszy dał do nich ognia.

Opinia publiczna głośno się oświadcza przeciw projektowanemu odstąpieniu anglikom wysp hispańskich Fernando Po i Annobon. W wstępie przedłożonego w tym przedmiocie kortezom projektu do prawa, czytamy wyraźnie, że rząd angielski zamierza, komisyę połączoną znajdującą się dotychczas w Sierra-Leone, która roz-

strzyga stósownie do traktatów zdarzenia prawne, wypadki handlu niewolników, przenieść na te wyspy. Ale tu mniemają, że przez podobne rozrządzenie, handel, który hiszpańskie Antylle z brzegami Gwinei prowadzą, bardzo zostałby uszkodzonym. Summa szacunkowa 60,000 przeznaczoną jest wyraźnie na umorzenie jednej części długu, który Hiszpania winna jest zapłacić Anglii na mocy układu z dnia 28 października 1828 roku. Obawiają się tu że przez przyzwolenie kwitowania się z zaległych długów przez ustąpienie części ziemi hiszpańskiej inne także mocarstwo, względem którego Hiszpania drogą wypłaty gotowizną z zobowiązań swoich nie może się uiścić, może być zachęconém do domagania się także odstąpienia ziemi, Czy kortezy dozwolą na przedaż tych wysp czy nie, pewném jest jednak, że Anglia zajmie je w posiadłość. Niedaleki czas okaże to. (G. W.)

— Alexandrya 7 Lipca. —

W pałacu Mehmeda Ali kryją wprawdzie ciągle prawdziwy powód, dla którego Ibrahim pasza tu się znajduje, ale wszyscy już teraz wiedzą o co idzie. Naczelny wódz chce na własne oczy widzieć jakie środki oporu może przedstawić Alexandrya i flota. Od szesnastu lat Ibrahim pasza tylko przez trzy dni w maju 1837 r. znajdował się w Alexandryi, stan marynarki znany mu był tylko z opowiadania. Teraz sam osobiście oglądał wszystkie okręta i zapasy, ale nie bardzo ma być z nich zadowolony. Wprawdzie Ibrahim pasza nigdy nie oddawał się marynarce i nie lubił jéj; tysiąc razy czynił jéj zarzuty tchórzostwa, ponieważ pozwoliła się blokować w porcie Alexandryi dwoma okrętami angielskiemi. Jego nagana jednak nie jest bezzasadną, i siła lądowa nieporównanie wyższą jest w Egipcie nad siłę morską.

Pułkownik Napier dotychczas nie był wcale szczęśliwym w swoich układach. Miał on jak wiadomo wyjednać wymianę syryjczyków znajdujących się w wojsku paszy, za jeńców egipskich. Zrazu Mehmed Ali przyrzekł dopełnić żądanéj wymiany, później oświadczył, że pierwéj musi zapytać porty o rozkazy w tym względzie, a nakoniec ogłosił postanowienie, że spisowi syryjscy mają pozostać w Egipcie.

Zaraza zupełnie tu ustała. Arsenał, marynarka i lazarety wyjęte zostały z pod kwarantanny i okręta otrzymują znowu patenta zdrowia. Gwardya narodowa jest już zupełnie rozwiązaną.

Z Beirut piszą pod dniem 20 czerwca. Stan rzeczy w górach jeszcze się nie polepszył, czekają tam nowych ustąpień ze strony porty. Nowa taryfa celna obudza wielką nieufność. W Hauranie okazują się symptomata zaburzeń, ponieważ mieszkańcy nie chcą płacić haraczu. Ciągle jeszcze stoi mnóstwo okrętów angielskich w naszym porcie, to jest jeden okręt liniowy, jedna korweta, bryg, statek parowy, i kiła małych statków. Jeden bryg francuzki stoi tu także. (G. W.)

— Ateny 27 Lipca. —

Z twierdzy Hudegg, położonéj przy wnijściu portu Poros, uniesiono w przeszłym tygodniu jednéj nocy 2,000 sztuk broni i 1,000 ok prochu. Zawinął tam w cichości statek grecki z liczną zbrojną osadą, pochwytał straże, zabrał wspomnioną ilość broni i amunicyi, i dopiero kiedy był tak daleko od brzegu, że nielękał się ścigania, dozwolił schwytanym żołnierzom powrócić małem czółnem do twierdzy. Ze ta broń i amunicya popłynęła do Krety, to nie podlega wątpliwości. G. W.

Doniesienia prywatne.